

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Dariusz Dąbrowski</i>
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Jadwiga Skrzyńska

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **Zakładu (...) Spółki Akcyjnej w K.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o ustalenie opłaty z tytułu koncesji

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 18 listopada 2016 roku Nr (...)

1. oddała odwołanie,
2. zasądza od Zakładu (...) Spółki Akcyjnej w K. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Dariusz Dąbrowski

XVII AmE 57/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 listopada 2016 r. Nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie art. 34 ust. 1 w zw. z art. 30 ust. 1 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.) oraz w związku z § 4 ust. 3 i § 6 ust. 4 w zw. z ust. 1 – 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz.U. z 1998 r. Nr 60, poz. 387 z późn. zm.) oraz w związku z art. 2 § 2 i 3 oraz art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie obliczenia opłaty koncesyjnej ustalił dla Zakładu (...) S.A. K. opłatę należną z tytułu koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie Wytwarzanie energii elektrycznej, udzielonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 10 maja 2011 r. znak: (...) na kwotę 628 zł.

Od powyższej decyzji odwołanie wniósł przedsiębiorca – Zakład (...) S.A. w K. zaskarżając ją w całości.

Skarżonej decyzji powód zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na niesłusznym ustaleniu, że powódka, której decyzją z dnia 10.05.2011 r. udzielono koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej na okres od dnia 16.12.2011 r. do dnia 16.12.2016 r. nie wniosła corocznej opłaty do budżetu państwa i zachodzi potrzeba wydania decyzji obliczającej taką opłatę w wysokości 628 zł, co miało wpływ na wynik sprawy, gdyż prawidłowe ustalenia faktyczne prowadzą do wniosku przeciwnego, że wymagana opłata coroczna została uiszczona z tytułu udzielania tej koncesji;
2. naruszenie prawa materialnego to jest art. 34 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne poprzez błędną wykładnię tego przepisu skutkujące błędnym jego zastosowaniem poprzez wydanie decyzji obliczającej powódce opłatę w wysokości 628 zł;
3. naruszenie przepisów prawa materialnego to jest §4 ust. 3 w zw. z §6 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja, poprzez zastosowanie tych przepisów w następstwie błędnej ich wykładni poprzez wydanie decyzji obliczającej powódce opłatę w wysokości 628 zł;
4. naruszenie przepisów prawa materialnego to jest §4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja, poprzez brak zastosowania tego przepisu w następstwie błędnej jego wykładni, co miało wpływ na wynik sprawy, gdyż przy zastosowaniu tego przepisu powódka nie powinna być obciążona po raz wtóry coroczną opłatą z tytułu udzielania koncesji;
5. naruszenie przepisów art. 59§1 pkt 9 w zw. z art. 68§1 w zw. z art. 21 pkt 2 i art. 2§2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, poprzez ich niezastosowanie skutkiem czego mylnie uznano, że nie doszło do przedawnienia opłaty.

Powód w oparciu o powyższe zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji umorzenie postępowania w sprawie.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód Zakład (...) S.A. w K., następca prawny Elektrociepłowni (...) Sp. z o.o. jest spółką prawa handlowego wpisaną do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem: (...). Przedmiotem działalności Spółki jest między innymi wytwarzanie energii elektrycznej (k. 18 – 27 akt sądowych).

Na wniosek powoda po przeprowadzeniu postępowania w sprawie udzielenia koncesji, Prezes URE decyzją z dnia 10 maja 2011 r. (...), udzielił powodowi koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej na okres od 16 grudnia 2011 r. do 16 grudnia 2026 r. (k. 3-6 akt administracyjnych).

Przedsiębiorca w 2010 roku, tj. w roku poprzedzającym udzielenie koncesji, uzyskał przychody w zakresie działalności objętej koncesją w wysokości (...) zł. (bezsporne)

W związku z powyższym, Prezes URE pismem z dnia 3 czerwca 2016 r., wezwał powoda do wniesienia w terminie 14 dni od dnia otrzymania tego pisma opłaty z tytułu udzielonej koncesji na obrót paliwami ciekłymi wraz z odsetkami za zwłokę za okres od dnia 10 czerwca 2011 r. do dnia wniesienia tej opłaty oraz poinformował o sposobie jej uiszczenia (k. 1 akt administracyjnych).

Pomimo powyższego wezwania, powód nie uiszczył opłaty koncesyjnej w terminie wskazanym w wezwaniu Prezesa URE oraz złożył wyjaśnienia. (k. 7-10 akt administracyjnych)

W związku z powyższym, Prezes URE wszczął w dniu 5 sierpnia 2016 r. postępowanie administracyjne w sprawie obliczenia pierwszej opłaty z tytułu koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej. (k. 11 akt administracyjnych).

Opłata została uiszczona przez powoda w dniu 12 grudnia 2016 roku. (bezsporne)

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach administracyjnych. Prawdopodobności powyższych dowodów strony nie kwestionowały, a Sąd uznał je za w pełni wiarygodne.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 34 ust. 1. ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755), przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, wnosi coroczną opłatę do budżetu państwa, obciążającą koszty jego działalności, zwaną "opłatą koncesyjną".

Zasady, wysokość i sposób obliczania tej opłaty reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz.U. nr 60 poz. 387, z późn. zm.).

Opłata ta ma charakter opłaty administracyjnej i każde przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji jest obowiązane do jej uiszczenia. Obowiązek ten wynika z samego faktu uzyskania i posiadania ważnej koncesji. Opłaty koncesyjne są wnoszone do budżetu państwa, na rachunek Urzędu Regulacji Energetyki i stanowią dochód budżetu. Należą one do tzw. niepodatkowych należności budżetu państwa. Zakwalifikowanie opłat koncesyjnych w taki sposób skutkuje tym, iż zgodnie z art. 2§2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r., poz. 800) do opłat tych stosuje się przepisy działu III ordynacji podatkowej "Zobowiązania podatkowe". Zgodnie z powyższym, do realizacji przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zadań wynikających z konieczności egzekwowania realizacji obowiązku sformułowanego w art. 34 Prawa energetycznego stosuje się przepisy ordynacji podatkowej w zakresie takim jak: powstanie zobowiązania oraz jego wygaśnięcie, naliczanie odsetek za zwłokę, jak również ulg w spłacie opłaty koncesyjnej, przedawnienia zobowiązania wynikającego z art. 34 Prawa energetycznego, nadpłaty opłaty koncesyjnej oraz praw i obowiązków następców prawnych oraz podmiotów przekształconych. [za: M. Z. (red.), S. M. (red.), Prawo energetyczne. Tom II. Komentarz do art. 12-72, wyd. II Opublikowano: WK 2016].

Zgodnie z § 1 ust. 1 i 2 rozporządzenia z 5 maja 1998 r. wysokość corocznej opłaty wnoszonej przez przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, stanowi iloczyn przychodów przedsiębiorstwa energetycznego uzyskanych ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) lub towarów w zakresie jego działalności objętej koncesją osiągniętych w roku poprzedzającym ustalenie opłaty, oraz współczynników opłat określonych tabelą stanowiącą załącznik do rozporządzenia. Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia opłatę wnosi się w terminie do 31 marca każdego roku. Ustawa Prawo energetyczne statuuje zatem coroczny obowiązek uiszczenia opłaty koncesyjnej, który powstaje 1 stycznia każdego roku, a rozporządzenie określa termin jej płatności.

Jak wskazał Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie XVII AmE 52/15, mimo, że opłata ta jest uiszczana w związku z przyznaniem praw wynikających z treści koncesji, to jednak nie odnosi się ona do faktycznego wykonywania działalności koncesjonowanej, lecz do hipotetycznej możliwości jej wykonywania, na co wskazuje moment jej uiszczenia tj. z góry za cały rok oraz oderwanie wartości opłaty od faktycznie zrealizowanych w danym roku obrotów, a ustalenie jej na podstawie obrotu z roku poprzedniego. Opłata ta stanowi w pewnym sensie swoistą cenę za prawo prowadzenia działalności koncesjonowanej, ale nie jest ustalana w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności koncesji, ani też nie pozostaje w związku z realnie osiąganym przychodem w roku, w którym powstał obowiązek zapłaty opłaty. Stanowi ona więc jednorazową opłatę za wykonywanie działalności w danym roku kalendarzowym i nie podlega stopniowemu wykorzystaniu i nie może być ustalana proporcjonalnie do okresu w danym roku w którym działalność faktycznie była wykonywana.

W razie stwierdzenia, że opłata została obliczona w sposób nieprawidłowy, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, wzywa przedsiębiorstwo energetyczne do ponownego jej obliczenia w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. W razie niedotrzymania przez przedsiębiorstwo energetyczne terminu, o którym mowa w ust. 1, lub gdy opłata ponownie została obliczona w sposób nieprawidłowy - Prezes Urzędu Regulacji Energetyki dokonuje obliczenia opłaty. Po dokonaniu obliczenia, o którym mowa w ust. 2, przedsiębiorstwo energetyczne wnosi niezwłocznie należną kwotę, albo Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zwraca nadpłaconą kwotę. Powyższe znajduje zastosowanie również w sytuacji, gdy przedsiębiorstwo energetyczne nie wnieśli opłaty w terminie określonym w § 4. ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja, tj. do dnia 31 marca każdego roku, z takim zastrzeżeniem, sformułowanym w ust. 2 oraz 3 omawianego przepisu, iż w terminie do 30 dni od dnia wydania koncesji wnosi pierwszą opłatę przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji z urzędu, jak również przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji na wniosek, jeżeli w roku poprzedzającym udzielenie koncesji uzyskało przychody ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) lub towarów w zakresie działalności objętej tą koncesją.

Przedsiębiorca w przedmiotowej sprawie stał na stanowisku, że dokonał już opłaty koncesyjnej za rok 2011 i dlatego też przedmiotowa decyzja jest nieprawidłowa. Zdaniem Sądu nie jest to prawidłowe stanowisko. Na powódzie jednoznacznie ciążył obowiązek wniesienia opłaty koncesyjnej w związku z koncesją na wytwarzanie energii elektrycznej na okres od dnia 16 grudnia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2026 roku udzieloną decyzją z dnia 10 maja 2011 r. Udzielenie koncesji powoduje, że Przedsiębiorca wypełnia przesłanki określone w § 4 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja. Niewątpliwie powód złożył wniosek o udzielenie koncesji, uzyskał decyzję o udzieleniu mu koncesji, prowadził przed wydaniem przedmiotowej decyzji działalność w zakresie wytwarzania energii elektrycznej oraz uzyskał z tej działalności przychód, który stanowił podstawę obliczenia opłaty koncesyjnej. Brak jest zarazem podstaw do uznania, że z obowiązku tego zwolniło przedsiębiorcę uiszczenie opłaty od koncesji udzielonej decyzją z dnia 12 grudnia 2001 r. (...) i obowiązującej do 15 grudnia 2011 r. W przedmiotowej sprawie nie mamy do czynienia – wbrew twierdzeniom powoda – z podwójnym naliczeniem opłaty koncesyjnej przez organ, ponieważ opłaty te uiszczane są z dwóch różnych tytułów.

Przedsiębiorca prowadzący działalność koncesjonowaną ma możliwość wystąpienia w trybie art. 39 Prawa energetycznego o przedłużenie ważności koncesji. Warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest złożenie wniosku o przedłużenie jej ważności nie później niż 18 miesięcy przed jej wygaśnięciem. Termin ten ma charakter materialnoprawny, a jego niezachowanie powoduje, że przedsiębiorca nie może skorzystać z uprawnienia do przedłużenia ważności koncesji przewidzianego w tym przepisie. W przypadku niezachowania przez koncesjonariusza terminu przewidzianego dla złożenia wniosku o przedłużenie ważności koncesji i konieczności wystąpienia o wydanie nowej koncesji, sytuacja koncesjonariusza jest taka sama jak przedsiębiorcy ubiegającego się o wydanie koncesji po raz pierwszy. Wobec powyższego zarówno wydanie decyzji udzielającej koncesji dla nowego przedsiębiorcy, jak i tego który już prowadzi działalność, będzie wymagało od przedsiębiorcy spełnienia przesłanek zawartych w art. 33 PE, jak również uiszczenia opłaty koncesyjnej.

Mając powyższe na uwadze należy wskazać, że fakt, iż powód nie skorzystał z uprawnienia do przedłużenia ważności posiadanej przez niego koncesji przewidzianej przez przepisy Prawa energetycznego, a wystąpił o wydanie nowej koncesji, przesądza o obowiązku uiszczenia opłaty od „nowej” koncesji. Mając na uwadze to, że powód nie wniósł opłaty koncesyjnej od wydanej decyzji w wymaganym przepisami terminie, Sąd uznał, że pozwany słusznie zastosował przepisy § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja.

Nie prawidłowy jest przy tym zarzut naruszenia art. 59§1 pkt 9 w zw. z art. 68§1 w zw. z art. 21 pkt 2 i art. 2§2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, poprzez ich niezastosowanie skutkiem czego Prezes URE uznał, że nie doszło do przedawnienia opłaty. Zgodnie z treścią art. 59§1 pkt 9 ustawy zobowiązanie podatkowe wygasa w całości lub w części wskutek przedawnienia. Natomiast art. 68§1 ustawy stanowi, że zobowiązanie podatkowe, o którym mowa w art. 21 § 1 pkt 2, nie powstaje, jeżeli decyzja ustalająca to zobowiązanie została doręczona po upływie 3 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy. Regulacja powyższa dotyczy więc sytuacji, w której na skutek upływu czasu zobowiązanie podatkowe nie powstaje, przy czym możliwe jest jedynie w odniesieniu do zobowiązań, które nie powstają z mocy prawa. Tymczasem zobowiązanie, którego dotyczy niniejsza sprawa – opłaty koncesyjnej – powstało z mocy prawa z dniem uzyskania koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej – 10 maja 2011 roku.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 479 53 § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. stosownie do wyniku sporu w niniejszej sprawie.

SSO Dariusz Dąbrowski